

PROGRESIVCI ZAPUŠČAJO PREDSEDNIKA HOOVERJA

SPEAKER JOHN N. GARNER JE V DOLGEM GOVORU OSTRO NAPADEL HERBERTA HOOVERA

Znani californijski senator je rekel, da ni slepo vdan republikanski stranki, pač je pa napreden republikanec. — Roosevelt se pripravljaja na novo kampanjsko potovanje. — Pri tej priliki bo obrazložil svoje stališče glede veteranskega bonusa.

Californijski senator Hiram Johnson je odrekel pokorščino republikanski stranki oziroma predsedniku Hooverju. Ko so vprašali načelnika demokratskega narodnega odbora, James A. Farleya, kaj misli o tem, je odvrnil: —

— Izjava senatorja Johnsona me ni popolnoma nič presenetila. Ko sem se mudil z governorjem Rooseveltom v Californiji, sem imel priliko opaziti, kako se nagibajo progresivci na demokratsko stran. Oni, ki poznajo delo in življenje senatorja Johnsona, niso mogli od njega drugega pričakovati. Nikdar nisem dvomil, da bo stopila Californija na stran demokratov. Izjava senatorja Johnsona je potrdila mojo domnevo.

Senator Johnson je rekel časniškim poročevalcem, da Hooverja noče in ne more podpirati.

Predsednik Hoover se je izkazal kot skrajnega konservativca, dočim je Johnson pogresivni republikanec, katerega so volili moški in ženske vseh političnih strank. Progresivci zahtevajo, naj pripada vlada vsemu narodu, ne pa le enemu privilegirane mu razredu.

Senator Johnson se ne bo odpovedal principom, za katere se je vedno pošteno boril. Njegovo stališče nima nobenega opravka z zvestobo, ki jo je obljubil stranki. V sedanjih kampanji ne gre za republikansko stranko, pač pa za sebične cilje poedinca, ki pred desetimi leti ni vedel, kateri politični stranki pripada in ni prej pripadal sploh nobeni ameriški stranki.

V tej kampanji gre za moža, kateremu je politična dobrobit več nego dobrobit enajst milijonov nezaposlenih.

ALBANY, N. Y., 14. oktobra. — Danes se je podal governor Roosevelt v Hyde Park, kjer bo v svojem domu počival do ponedeljka. Sprejel bo le malo obiskovalcev. Roosevelt se pripravlja na novo kampanjsko potovanje. Prihodnji teden bo odpotoval proti jugu in bo govoril v raznih mestih. — Kot se čuje, bo pri tej priliki pojasnil tudi stališče, ki ga zavzema napram veteranskemu bonusu.

Včeraj je govoril po radio demokratski kandidat za podpredsedniško mesto, speaker Garner. — Sprva se je domnevalo, da bo odgovodil na govor, ki ga je imel Hoover v Des Moines, pa se je bavil s finančnimi vprašanji kampanje.

Uvodoma je rekel, da ga nazivajo republikanci "nevarnega radikalca". Tako pač nazivajo vsakega, ki je prežet z naprednimi idejami.

— Hoover je trdil, — je rekel Garner, da je prišla depresija k nam iz inozemstva. Naša zunanja trgovina je znašala le osem odstotkov vse naše trgovine, in zunanja posojila osem odstotkov našega narodnega bogastva. Ako bi izgubili polovico, bi izgubili le štiri odstotke, v resnici smo pa izgubili štirideset do petdeset odstotkov.

— Vlada je bedasto ravnala, ker je posojala denar bankrotiranim deželam. Zvišanje carine je uničilo naše zunanjo trgovino ter onemogočilo poravnavo dolgov. Pomote v delikatni izravnavi davščin in izdatkov so povzročile strahovite izgube in uničile stabilnost trgovine.

Boljševiki tolmačijo Lyttonovo poročilo

VEČJE STRANKE NEZMOŽNE ZA VLADO

Socijalistični predsedniški kandidat označuje republikansko stranko za nezmožno. — Demokratska stranka je "drugi voz" Wall St.

Cheyenne, Wyo., 14. oktobra. Predsedniški kandidat socijalistične stranke Norman Thomas je podal razliko med republikansko nezmožnostjo in med demokratskimi obljubami.

— Kapitalizem, ki do danes ni mogel odpraviti revščine ali pa da bi saj nekoliko olajšal brezposelnost, — je rekel Thomas, — je izgubil svoj vpliv.

— Ne bom razpravljaj o nezmožnosti kapitalizma, toda vedno mi pravijo, da socijalizem ni praktičen.

— Kaj — je rekel, — so stare stranke predlagale, kar bi bilo praktično? Hooverjeva vlada govori sama za sebe in je ni mogoče oprati z nobenimi govori. Obljubil nam je prosperiteto, katere nam ni mogel dati; zdaj nas pa še prosi, da se mu naj zahvalimo, ker je samo 13,000,000 brezposelnih.

— Demokratska stranka, — je rekel Thomas, — ni nič manj kot republikanska last bogatega razreda. Je drugi voz Wall Streeta. Dovolj dobro je za Vincent Astorja, Barney Barucha in Owen D. Younga.

— Zato je proti programu obeh večjih strank edini praktični program socijalistične stranke o brezposelnosti, glede pomoči farmerjem in glede mednarodnih odnošajev.

HUDA KAZEN ZA POTEPUHA

V Mays Landing, N. J., je bil obsojen v okrajnem sodišču 37. letni zamorec James Williams na dvajset let ječe, ker je priznal, da je skušal oropati hišo Georga Krummsa. Ko ga je gospodinja presenetila, jo je vrzel po stopnicah.

NEMIRI NA BOLGARSKEM

Atene, Grška, 14. oktobra. — Nekate ra poročila iz Bolgarske naznanjajo, da so se v južni Bolgarski pričeli resni komunistični nemiri. Prav lahko pa je, da se zopet komitaji pričeli s svojimi političnimi boji.

— Politični boji v Makedoniji so do sedaj zahtevali že mnogo žrtev. Notranji macedonski revolucionarni odbor, ki je znač pod imenom Imro, je igral v balkanski politiki zadnjega pol stoletja veliko vlogo. Malokatera vlada je bila tako močna, da je mogla ustaviti njegovo delovanje. Ivan Mihajlov vlada kot nekronan kralj bolgarskim komitajšem ob macedonski meji. Evropske države, med njimi Anglija in Francija, so že večkrat protestirale pri bolgarske vladi proti delovanju komitajšov.

BORBA NA FILIPINIH

Pri obleganju je bilo šest mrtvih. — Bitka je trajala sedem ur. — Domačini so pobegnili v gozdove.

Manila, Filipinski otoki, 14. oktobra. — Ko so filipinski vojniki naskočili utrdbo Morov v vasi Tayungan na otoku Jol, so imeli Mori pet mrtvih, Filipinci pa enega.

Poleg tega je bilo ranjenih šest vojakov in dvajset M. ov. Uproni Mori, katerih številni ni znano, so utrjeni vrhu hriba.

Pri prvem napadu je bilo udeleženih 60 vojakov. Boj je trajal sedem ur, nakar so se vojaki umaknili v svoje taborišče ob jezeru Seit, kjer je pripravljenih 350 vojakov, ki čakajo na povelje za napad.

Vojakom se je posrečilo z ročnimi bombami pregnati glavno silo upornikov, ki pa so nato pričeli streljati v posameznih oddelkih iz gostega grmovja.

Poveljnik vojakov, polkovnik Luther R. Stevens je sporočil v Manila, da obvladuje položaj in da je bil prvi napad samo poizvedovalnega značaja. Glavno vojaško silo drži v rezervi.

Sultan iz Sulu, ki je senator v filipinskem parlamentu, je svetoval generalu, governorju Theodore Rooseveltu, da naj vojaštvo obkoli upornike in jih z gladom prisili do predaje. S tem bo prihranjenih mnogo življenj, ker bi se drugače razvila guerilla vojna, ki bi bi mogla dolgo trajati.

KRALJEVEGA IMENA NI V NOVI PRISEGI

Iz nove fašistične prisega je izpuščeno kraljevo ime. — Prisega se glasi le na fašizem in Italijo.

Šim, Italija, 14. oktobra. — V novi ustavi, ki jo bo 5. novembra sprejel fašistovski veliki svet, je tudi sprejeta nova prisega za vse one, ki pristopijo k fašistovski stranki, v kateri pa ni omenjeno ime italijanskega kralja.

— V imenu Boga in Italije, — se glasi nova prisega, — prisegam, da bom izvrševal brez ugovora odredbe vojvode (Mussolinija), in bom služil z vso svojo močjo, in če treba s svojo krvjo, stvari fašistovske revolucije.

Nova ustava prepušča fašistom dvojni. Točka 27 določa, da se mora vsak spor predložiti "častni poroti", katero imenuje tajnik stranke in kadar razsodi ta porota, je sporazumljen obvezno.

Ako je bil kdo pozvan na dvojni, sta oba kaznovana, četudi ni prišlo do dvoboja.

Ako je fašist izključen iz stranke, pomeni, da je izobčen iz javnega življenja. Tudi prejšnja prisega ni vsebovala imena kralja in se tudi ni sklicevala na nikakovo oblast, temveč se je pričela z besedami: — Prisegam. — Po novi ustavi pa je prisegi pridjan Bog in Italija.

ROMUNSKA POTREBUJE REFORME

Državni izdatki morajo biti znižani, in v kraljevi hiši je treba napraviti prejkomogoče red.

Dunaj, Avstrija, 14. oktobra. Kot pravijo poročila iz Bukarešte, je kralj Karol premagan Ničesar drugega ne želi, kot da pade zagrinjalo nad diktatorstvo, katero je vršil v njegovem imenu ministrski predsednik profesor Nikolaj Jorga. Kot je sedaj razvidno, je bilo to diktatorstvo velika zmeta.

Po mnenju odličnih diplomatov, ki poznajo romunske notranje razmere, je potrebno, da se napravi red v kraljevi hiši. Poleg tega pa morajo državni izdatki biti v veliki meri znižani.

Zdaj prihaja čas pokore za vse. V prvi vrsti se strinjajo vsi državni izvedenci v tem, da morajo davkoplačevalci plačati svoje davke in sicer redno. Ta zahteva sicer ni po volji onim, ki so imeli pri vladi toliko vpliva, da so jim bili davki znižani ali pa odgode. Uradniki morajo opravljati svoja dela in odpravljeni morajo biti vsi nepotrebni pomožni uradi. Vsa administracija mora biti prenovljena, da bo opravljenega več dela z manjšimi stroški. Vseposod pa je potrebno največje gospodarstvo.

Celo kmetom se bo treba vkloniti narodnim zahtevam. Jorgova vlada je sklenila, da se kmetom znižajo dolgovi za polovico in preostali dolg imajo plačati v tridesetih letih. Preostalo izgubo upnikov je prevzela vlada, kar je imelo za posledico, da uradniki v teh uradih in upokojeni uradniki niso prejeli svojih mesečnih izplačil.

Od kar je prevzel vlado Vaida Vojvod, so uradniki in upokojenci prejeli svoje plače, toda samo, ker je neka švicarska banka dala Romuniji posojilo v znesku desetih milijonov dolarjev.

Vaida Vojvoda čakajo še velike težave. Narod bo treba prepričati da je gospodarstvo neobhodno potrebno in da je treba plačati davke da bo dežela prišla v zdrave finančne razmere.

KREUGERJEVEGA BRATA SO ARETIRALI

Stockholm, Švedska, 14. oktobra. — Tukaj je bil aretirani Torsten Kreuger, brat znanega sleparja Ivara Kreugerja, ki se je pred meseci ustrelil, boječ se, da bi prišle njegove sleparije na dan. Aretiran je bil, da bo nastopil kot priča pri obravnavi proti Ivarjevim družabnikom.

POPRAVEK.

Dne 8. oktobra je nastala napaka pri zaporedni številki. Namesto 238. bi se imelo glasi 237. Včerajšnja pravilna zaporedna številka Glasa Naroda je bila torej 242.

POROČILO HOČE NAŠČUVATI JAVNO MNENJE PROTI JAPONCEM

MOSKVA, Rusija, 14. oktobra. — Najzmožnejši ruski časnikar Karl Radek pravi v listu "Izvestja", da ima Lyttonovo poročilo o razmerah v Mandžuriji na Ligo narodov namen zbuditi svetovno mišljenje proti Japonski in podkrepiti stališče Združenih držav proti Japonski. "Izvestja" je prvi ruski list, ki je omenil Lyttonovo poročilo.

Radek pravi, da poročilo ščeva Japonsko, da bi napadla Rusijo, obenem pa tudi skuša pustiti odprtino za mogoče vstop Rusije v skupno fronto proti Japonski.

Radek smatra Lyttonovo poročilo za zelo zanimivo, ker pojasnjuje, na kak način bi mednarodni imperijalisti radi rešili vprašanje Daljnega Istoka, ako bi bilo mogoče prisiliti Japonsko, da se ukloni. Najprej bi Mandžurijo izpremenili v mednarodno kolonijo pod mednarodnimi orožniki ter bi postavili banko mednarodne konzorejije za celo Kitajsko.

Radek pravi, da sovjetska vlada ni prikrivala svojega mnenja glede japonskega nastopa v Mandžuriji, toda se noče zaplesti v vojno.

Čangčun, Mandžurija, 14. oktobra. — Li Yi-hun, član najvišjega vladnega sveta v Mančukuo je bil mogoče smrtno ranjen, ko ga je pri banketu s sekuro udaril general Čen Šieh-yuan, ki je sledil kot governor provincije Heilungkiang generalu Ma Čan-samu. Čen je obdolžil generala Li, da ga je prisilil, da je odstopil kot governor.

Ta napad je zelo razburil vlado Henryja Pu-yija. Pred kratkim je bil general Čen odstavljen kot governor iz zvrstov, ki mu niso bili pojasnjeni. Li Yi-hsun bo najbrže podlegel ranam.

INSULL NOČE IZROČITI POTNEGA LISTA

Atene, Grška, 14. oktobra. — Samuel Insull, za katerim je izdano zaporno povelje vsled razpada njegovega večmilijonskega podjetja v Chicago, Ill., se odločno upira Združenim državam s tem, da ne mara izročiti svojega potnega lista.

Generalni konzul Edwin A. Plitt je po poročilu državnega departmanta v Washingtonu dvakrat obiskal Insulla v njegovem hotelu in ga je prosil, da mu izroči potni list. Bivši multimilijonar pa je vsakokrat odločno odklonil.

Rekel je, da se bo boril do zadnjega, da bi poslaništvo pri grški vladi doseglo, da bi bil izročen sodišču v Chicago, ali pa da bi bil iz Grške deportiran v kako deželo, ki ima pogodbo z Združenimi državami za izročitev.

Notranji minister je obvestil časnikarske poročevalce, da bo ministrski predsednik Eleutherios Venizelos sam odločil vladno stališče glede Insulla.

Milan, Italija, 14. oktobra. — Lastnik hotela, kjer je stanoval Samuel Insull, predno je odpotoval na Grško, je bil kaznovan, ker ni naznanil oblastim njegove prisotnosti, kakor postava zahteva za vsakega gosta, ki se nastani v hotelu.

JAPONSKI NAPAD NA RUSKI MEJI

Japonska armada bo naskočila na Mančulij. — Osvoboditi hoče 300 ujetnikov. — Osvojiti hoče železnico.

Mukden, Mandžurija, 14. oktobra. — Japonska vojaška oblast je opustila vsak drug načrt, da bi se pogajala s kitajskimi uporniki v Mančuli na ruski meji ter sedaj pripravlja vojaški nastop, da osvobodi 300 Japoncev in Korejcev, ki so vjeti v Mančuli in Hailarju. Oblasti se zavedajo, da se bodo uporniki maščevali nad ujetniki, toda vojaško poveljstvo je odločilo, da mora biti konec sedanjemu položaju, kajti Kitajci imajo zasedeno celo železniško progo od Hailarja do Mančuli.

V svojem prodiranju proti 30 tisoč kitajskim upornikom v Tungpien okraju so japonske in mančukuo čete prišle deset milj do Funšuna, kjer je sedem ameriških katoliških misijonarjev. Vojaška naznanila pravijo, da bo vojaštvo pazilo, da Amerikanci ne bodo moteni.

Nanking, Kitajska, 14. oktobra. Vojno ministrstvo narodne vlade je v svojem poročilu opisalo žalostno stanje kitajskih čet v Mandžuriji.

Vsled bližajoče se zime bo 300 tisoč kitajskih prostovoljcev v treh mandžurskih provincijah trpelo veliko pomanjkanje in pritisk japonske armade.

Kitajci, ki nočejo trpeti japonskega gospodarstva na rodni zemlji nosijo platneno obleko navzlic hudemu mrazu, ki je že nastopil. Mnogi imajo že raztrgano obleko in zimske obleke nimajo na razpolago. Hrano si preskrbujejo samo na ta način, da plenijo japonske trgovine po mandžurskih vaseh. Zaradi vojnega stanja pa so vsi že zelo opuščene in polje je pospravljeno.

Vojno ministrstvo pravi, da bo zelo težko mogoče nadaljevati boj proti Japoncem.

MORILEC JE BIL LINČAN

Harbin, Mandžurija, 14. oktobra. — Razjarjena množica je linčala Kitajca, ki je umoril Angležinjo Mrs. C. T. Woodruff, ko se je uprla roparju, ki je hotel odvesti njene otroke. Morilec so obesili na drevo blizu kraja, kjer je hotel odvesti otroke. Pozneje so mu odrezali glavo in jo nasadili na dolg drog v svari drugim.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President I. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day, Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for various regions like Ameriko, Kanada, and New York.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Glas Naroda lahaja vsaki dan izveniši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

IZPREMEMBA V MOSKVI

V dobro poučenih diplomatskih krogih se zatrjuje, da bo prišlo v Moskvi v najkrajšem času do dalekosežnih izprememb.

Nezadovoljstvo, ki se je že delj časa opazalo v vodstvu komunistične stranke zaradi Stalinove politike, je doseglo v zadnjem času vrhunec.

Stalinu so že prej očitali, da je zakrivil polom komunističnega gospodarskega programa. Neuspeh dumpinga, ki je stal Rusijo ogromne finančne žrtve, je drugi kardinalni greh, ki ga pripisujejo Stalinovi politiki.

K vsemu temu so se pridružila še "kapitulacija pred zapadnim kapitalizmom", kakor označujejo vodilni komunistični krogi Stalinovo politiko sporazumevanja s Francijo in Ameriko.

Priznanje predvojnih ruskih carskih dolgov, na kar je Stalin pristal v pogajanjih s Francijo, smatrajo za neodpušljiv greh sovjetskega diktatorja.

Dno sodu pa je izbila Stalinova politika na Daljnem vzhodu.

Uspehe Japoncev na Kitajskem pripisujejo Stalinovi nesposobnosti. Zaradi tega so se vodilni politični krogi v Moskvi odločili, da Stalina za vsako ceno odstranijo.

Vrhovnemu vodstvu komunistične stranke Politbiroju, je 18 najuglednejših komunističnih politikov poslalo vlogo, v kateri zahtevajo, naj se Stalin takoj odstrani.

Stalin se je dolgo časa otepal svojih nasprotnikov, zdi pa se da bo takrat podlegel.

Odločil se je, da gre na daljši dopust ter upa, da se bodo med tem duhovno pomirili, makar bi zopet prevzel svojo mesto.

V komunističnih krogih pa naglašajo, da bo moral Stalin nastopiti dopust, s katerega se ne bo več vrnil.

Kot njegovega naslednika označujejo Molotova, ki velja za najbolj ogorčenega nasprotnika Stalina in njegove politike.

Ako pride zares Molotov do oblasti, potem bi pomnilo to temeljito izpremembo celokupne sovjetske politike.

V pariških diplomatskih krogih sodijo, da bi Molotov prekinil ne samo vsa pogajanja, ki jih je pričel Stalin s Francijo in Ameriko, marveč, da bi prišlo zlasti do temeljite izpremembe sovjetskega kurza na Daljnem vzhodu, kar bi moglo dovesti do nedoglednih komplikacij, ako se pri tem upošteva še napetost, ki vlada med Japonsko in Ameriko.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Slovensko pódporno društvo Bratska Zveza, št. 140, S. N. P. J. priredi v soboto, dne 5. novembra 1932 v Slovenskem Narodnem Domu, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y., jesensko veselico. Pričetek ob 8. uri zvečer.

Veliko naznanjanja bo vzbudil Radio orkester R. Lisjak-a, mi. Gosp. Lisjak je dosedaj nastopil samo enkrat pri slovenski prireditvi, namreč pri koncertu pevskega društva "Slovan" zadnjo spomlad. Kdor ga je slišal tačas, ga bo gotovo želel slišati zopet. Gosp. Lisjak še ni dopolnil šestnajst let, a je že vodja svojega orkestra, ter igra potem radija in je nastopil že pri mnogih prireditvah v znanih hotelih in letovišnih. Zagotavljamo vam, da boste ob krasnih zvokih harmonike pod spretno roko nadarjenega slovenskega mladeniča pozabili na depresijo in vse druge težkoče.

Tamburica orkester je popoln osmihih tamburic. Blazen bratov, priznan izmed najboljših pri hrvatskih prireditvah, toda to pot nastopi prvič pri slovenski veselici. Vsi so izvrstni igralci ter bodo zadovoljili s sviranjem hrvatskih in slovenskih komadov.

Preskrbljeno bo tudi v vseh ozirih za lačne in žejne. Zabave bo dovolj za vsakogar, zato ste najuljudnejše vabljeni, da se udeležite.

Za obilen poset se priporoča Odbor.

Brooklyn, N. Y.

Ker se je že dalj časa gojila želja združevati slovensko mladino in ji vepeti veselje do petja, je pevsko in dramatično društvo "Domovina" v Greater New Yorku sklenilo na svoji redni seji, da ustanovi Mladinski pevski zbor. S tem se bo pri tujak rojeni mladini gojila ljubezen do matinskega jezika in lepih slovenskih narodnih melodij, ter se ji bo obenem nudila prilika brezplačne izobrazbe v petju in glasi.

V ta namen smo se obrnili do našega popularnega in priljubljenega operno-koncertnega peveca Anton Šubelj-a, da bi prevzel vodstvo mladinskega zbora. Kakor znano, je g. Šubelj priredil v pretekli sezoni mnogo sijajno uspešnih koncertov med ameriško mladino, in zdelo se nam je potrebno in najboljšje, če bi bilo mogoče njega pridobiti za to plemenito delo. Gospod Šubelj je vodstva sprejel ter nam zagotovil da bo svoje nadaljne koncertne nastope tako uredil, da bo vsaj enkrat na teden lahko posvetil svoj prosti čas naši mladini.

Pristop in pouk je brezplačen. Starost od osmega leta naprej. Pouk mladinskega zbora se bo vršil ob sobotah od treh popoldne v Slovenskem Domu, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Starši se uljudno vabijo, da vpišejo svoje otroke v ta mladinski zbor čimprej pri g. Šubelj-u, 6936-67th Place, Glendale, L. I. ali pa pri tajniku društva "Domovina", g. Valentin Capuder, 1721 Menahan St., Ridgewood, L. I., osebno, pisмено ali telefonično. Telefon: Hegeman 3-9027.

Ker je to blag namen in ker ni zvezano z nikakimi materijalnimi stroški, se pričakuje obilnega odziva. Prosimo, da vpišete svoje o-

troke čimprej v to kulturno ustanovo mladine.

Prvi koncert je predviden v mesecu decembru.

Pevsko in dramatično društvo "Domovina".

Milwaukee, Wis.

"Dol z možmi"! je najnovejša in velezanimiva igra, ki bo tukaj v Milwaukee vpriporjena v nedeljo 23. oktobra v South Side Turn dvorani ob 8. uri zvečer. Vprijoril jo bo Dramski in pevski zbor Slovenskega Doma.

Ni bilo še slišati, da bi bila ta igra že kdaj igrana v Ameriki. Milwaukeecjanje se močno zanimamo za dramske predstave, zato pa vlada v naselbini splošno zanimanje za to igro, kar pa še posebej opravičuje že ime te igre. Mnogi povprašujejo kaj pravzaprav predstavlja, zato naj na kratko podam glavni obris.

Dejanje se godi v Trstu. Tri mlada, brhka, energična dekleta, je zanesel val življenja skupaj. V postrešni sobici žive. Kulinjo, jedilnico, spalnico in shrambo vse imajo v eni sobi. Iščajo službe, natepajo kruh, safalade, pijejo vodo ter se kregajo z upniki. Dasi ima vsaka svoj poklic in so izobražene, le ne morejo najti pozicije. Moški so krivi. Taka je njih sodba. Moški jim prevzemajo in jih spodrivajo iz služb. Zasovražijo te moške pokveke. Njih praga ne sme prestopiti nobena moška noga. Še celo pismonoša mora vtikati pisma skozi špranje v vratih.

S posebno odločnostjo se drži gesla "Dol z možmi"! najstarejša med njimi, energična in bojevitva Gusti Požarjeva. Brezobzirno utrjuje v tem geslu, včasih nekoliko omahljivi, Kristino Majerjevo in Pavlo Gostičevno.

Nekega večera, ko baš se spravljajo spat ter gredeč zabavljajo čez dedec, kar nagloma vdre v njih sobo ves zasopel mlad moški. Kradel je baje ljubezen v sosednjem stanovanju pri neki omoženi ženski, pa ga je pregnal nepričakovano domov dosepešvi njen oče. Sedaj pa išče v sobi treh deklet zavetja. Prične se pravcati "teatre". Gusti ga pesti, da je groza. On pa se izgovarja, odgovorja in izpoveduje. Povdarja, da so ga ženske spridile. Končno ga pošljejo ven skozi okno.

Kmalu po tem dogodku dobi Gusti službo v pisarni odvjetnika dr. Zolne. Tudi Kristina dobi tam službo za tiparkico. Pavla pa je medtem tudi staknila službo asistentke pri mlademu zdravniku. Usoda je hotela, da je bil baš dotični nočni tat ljubezni, dr. Makso Trdina, ki je iskal zavetja v njih sobi, tudi uslužben kot pomožni odvjetnik pri Zolni. Da je bil cirkus še popolnejši, najdemo tam tudi nekega starejšega pisarniškega uslužbenca Bertoneclja, ki ni mogel trpeti žensk. Ali si morete misliti večje ironije usode! Sovražnik žensk, sovražnica moških, uslužbenca pri gospodarju, ki je kot muha vsiljiv za vsako letko.

Omehčala pa so se srea, vnela se je ljubezen, ozdravljena je bila Gusti, Krista, Pavla in Bertoneclj. Vsak je dobil svoje. Kako se je vse to vršilo in zaključilo, pa naj pride vsak sem pogledat v nedeljo zvečer 23. oktobra. Tukaj je le kratek izrpepek te

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

velezanimive igre, ker tudi ni mogoče, da bi igra, ki traja preko dve uri se dalo opisati tako na kratko. V njej nastopi 14 oseb, 8 moških in 6 ženskih vlog. Poleg že gori omenjenih so še: Ljudmila Bree, priletna, a še vedno upa polna devica. Rahne, uslužni pisar. Avgust in Adela Trinajstič, mož in žena, ki iščeta "divovs". Mici, razposajena učenka na klavir. Svododa, robotični lišnik, ter postrešček, ki uslužno donaka Gusti rože, da jih ona zmeče pod mizo.

No, to bo igra, kakršne še ni doživela milwauška naselbina, in vem, da kadar zvedo o njej po drugih naših slovenskih naselbinah, da jo bodo tudi hoteli vprijoriti. Vstopnice stanjejo 40 centov v predprodaji, pri blagajni pa 50 centov.

E. H.

Iz Jugoslavije.

Sam si je sodil.

Zloglasni razbojnik Alojz Jagarič, ki je s svojima pajdašema Bendo in Goldom v Zagrebu 18 krat vlomil, bi moral biti prepeljan v sodne zapore v Bjelovar, pa se je v preiskovalnem zaporu v Zagrebu obesil. Najbrž je peklava vest iz strahu pred težko kaznijo in si je končal življenje.

Število vojnih invalidov.

Po statistiki Uduženja invalidov v Beogradu je bilo v Jugoslaviji po zakonu iz leta 1925 52425 vojnih invalidov (brez rodinskih članov), po zakonu iz leta 1929 pa 27,532. Vojnih vdov, ki so po zakonu iz l. 1925 sprejemale invalidnino, je bilo 107,879, po zakonu iz elta 1929 pa se je to število znižalo na 46,822. Vojnih sirot je bilo po zakonu iz leta 1925 32,438, po zakonu iz leta 1929 pa samo 4473. Staršev padlih in umrlih vojakov je bilo po zakonu iz leta 1929 22,365, po zakonu iz leta 1929 pa se je to število zmanjšalo na 10,620. Sedaj vodi ministertvo za socijalno politiko in narodno zdravje posebno kartoteko o številnem stanju invalidov.

V RIDGEWOODU

se odda stanovanje 5 sob s kopalnico, \$32.00 na mesec. Vprašajte: — Mrs. Kramaršič, 20-13 Himrod St., Ridgewood, N. Y. (6x 11-17)

Štršna osveta razjarjenega kmeta.

Sodišča v Petrinju so orožniki izročili kmeta Simo Bučana, ki je s puško ustrelil ženo svojega sosedu Julko Živkovičevu in njeno nečakinjo Savo. S sosedom se je namreč tožaril in je pravdo izgubil. To ga je tako razkačilo, da se je sosedu krvavo osvetil.

ČUDEN PROTEST

Parizani so videli te dni kaj čudnega prizor. V latinskem okraju v znani kitajski restavraciji so v Parizu bivajoči Kitajci protestirali proti japonski invaziji v Mandžurijo, in sicer na ta način, da so pet minut nepremično stali in mižali. Kitajska nacionalna vlada je odredila, naj bi vsi Kitajci 20. oktobra ob 11. dopoldne protestirali proti japonskemu prodiranju na kitajsko ozemlje. V kitajski restavraciji v Parizu se je ta čas baš pojavil kuhar z veliko skledo dobrenarodne juhe in komaj je je postal na mizo, se je obrnil proti vzhodu in zamižal. V restavraciji je bilo 20 kitajskih študentov, ki so sledili njegovemu vzgledu.

V kuhinji so točno ob 11. vsi kuharji nehali delati, obrnili so se proti vzhodu, zatisnili oči in stali nepremično pet minut. Dva starejša, elegantno oblečena Kitajca, sta povesila glave in si zakrila oči z rokami. Čez pet minut je pogledal starejši Kitajec na uro in videl, da je pet minut že minilo, se je obrnil na svoje rojake s krajšim nagovorom, ki je v njem ožigosel japonsko politiko.

HVALEŽEN PO 18 LETIH

Če nosiš v spominu lepo dejanje, ki ti ga je včeraj ali predvčerajšnjim storil prijatelj ali kdorkoli, je razumljivo, da pa se morabit kdo spomni na dobroto, ki jo je prejel pred 18 leti, in sicer s kneževskim darilom, je pa zlasti za današnje dobo pravi čudež. Tako je to dni prejela neka angleška bolnica dva milijona in pol funtov Šterlingov za povračilo za nekdanje dobro delo.

Ta ogromni dar je poklonil MacMamara, ustanovitelj in sedanjipredsednik ene največjih angleških tvornic za radio-aparatur in brzojavni material. Pred 18 leti je bil MacMamara mlad fant in je prodajal po ulicah Birminghama časopise. Nekega dne ga je zgrabila težka bolezen, za katero bi bila potrebna takojšnja, izredno težka operacija. Prenesli so ga v glavno bolnico, kjer pa se je ravnavalec kljub nezmatnim sredstvom bolnika odločilo, da je poklicalo na lastne stroške slavnega specialista, ki naj bi z nožem rešil življenje mlademu fantu. MacMamara je bil rešen in se je zmerom spominjal velike dobrote. Z veliko štedljivostjo si je polagoma nabral nekaj tisoč funtov, s katerimi je pred osmimi leti otvoril malo tvornico za izdelavo radio-materijala. Danes je voditelj družbe, ki ima za poslednih 4000 delavcev in prišla je prilika, da se je mogel oddolžiti bolnici, kateri je toliko časa dolgoval hvaležnost. Pozna se možu trdo življenje. Zakaj je tak človek, ki gre skozi trpljenje, ostane v sebi lep in ne zagazi v blato, ki okrog njega zija.

Peter Zgaga

POGLAVJE O STAROSTI.

Ko prileze človek v štirideseto leto in ko pusti to nesrečno številko za seboj, ni več tak kot bi moral biti.

Do štiridesetega leta že se gre nekako, potem se pa prične mizerija za moške.

Mi moški priznamo, in baš zato nam je hudo. Zeuskam je dosti laže, kajti nobena noče priznati, da je stara štirideset let.

Ko sem bil pred kratkim v družbi mladih žena in deklet in sem se hotel vtakniti v pogovor, me ena prostodušno zavrne: — Ti pa kar molči, Zgaga, ti si pa že star!

Ne vem, kako je človeku, kadar je skropom polit, toda zdi se mi, da mu je tako kot je bilo meni, ko sem slišal te besede.

Ničesar nisem rekel; v temen kot sem sedel in se globoko zamislil. Po temeljitom premišljanju sem prišel do tega zaključka: — Pray je imela Marjana, resnico mi je povedala. Samega sebe je treba preudariti, pa je človek na jasnem. Do večraj se mi je zdelo, da sem še vedno tak kot sem bil, danes pa vem, da so pustila leta svoja znamenja, na meni. Kdo drugi bi se v obupu tolažil: — Kaj me briga vse drugo, ampak sree je še vedno tako kakor je bilo! — To je slaba tolažba. Kdo pa da dandanes še kaj za sree?

V zadnjih desetih letih sem se zredil najmanj za štirideset funtov, štirideset funtov mesa in masti — je že precejšen kupec. Nič bi ne rekel če bi bilo vse enakomerno razdeljeno, pa je skoro vsa ta množina samo na enem mestu koncentrirana in posledica tega je, da raznašajo slannikarice o meni resnično-zlobne govoric: — Ali si videla Zgaga? Žeskiški, sam trebnh ga je!

No, pa trebnh bi človek že se prenašal, tako ali tako, če bi ne bilo drugih znamenj bližajoče se starosti.

Hoja ni več prožna, kolena niso več stanovitna. Včas sem imel v kolnihih moč kakor mlada devica, dandanes mi klečejo ob vsaki najmanjši priliki. Ko sem se pred desetimi leti preselil v državo New Jersey, so skušala dekleta vzdržati moj pogled in so narahlo zardevala, če pa danes katero pogledam, ni prav nič več v zadregi, ampak me prijazno pozdravi: — How do you do, uncle!

Iz prijaznega pozdrava zveni seveda pomilovanje.

Prej smo včas dajali kaj na obleko in smo skrbeči, da je srcača harmonirala z barvo obleke in da se je kravatna prilagajala srcači. Teža dandanes ni več. Za harmonijo bary nimamo več smisla. Rjava obleka, zelena srcača in rdeča kravatna — je nekaj vsakdanjega.

V štiridesetih letih se je tudi obraz podaljšal, posebno brada in nos. Oči so zlezle v lobanjo, na temenu se pojavlja pleša. Namesto, da bi rasli lasje na vrhu glave — kot se edino spodobi — poganjajo iz nosnic in ušes.

Kaj nam je bilo prej, če smo pognali eno ali dve noči? Malo mrzle vode, pa si se po pasje stresek in je bilo v momentu olrajt.

Ko si star štirideset let, imaš pa šele v terek mačka, če v soboto malo pregloboko v kozarec pogledaš.

To so znamenja. Preteča in usodepolna znamenja.

No, navsezadnje pa ni tako hudo. Saj štirideset let ni pravzaprav še nobena starost. Da sta le sree in pamet na svojem mestu. Za sree garantiram; pa prav za nič drugega kot za sree.

O pameti naj drugi razsodijo. Sicer je pa starost odvisna od časa in razmer in od človeka, ki mora starost prenašati.

Dvajsetletniki smatrajo štiridesetletnike za staree dočim smo štiridesetletniki šestdesetletnikom ljudje v najboljših letih.

Hindenburg, naprimer, jih ima petinosemdeset na plečih.

Turek Zaro Aga, ki je lani v Londonu umrl, je bil star baje stopenjpetdeset let. Če bi bil stari Turek v Berlinu in bi vladal petinosemdesetletnega Hindenburga, bi mu najbrž v strahu rekli: — Hej, fant, sabljo stran, tako orožje ni za otroke!

Božični Izlet v Jugoslavijo. priredimo na našim rojakom poznanem parniku "PARIS" 9. DECEMBRA. Vojni list do Havre na parniku "Paris" \$77.— Železnica od Havre do Ljubljane — \$ 14.73. Vojni list iz New Yorka do Ljubljane in nazaj do New Yorka s parnikom "Paris" samó \$166.— (Davek posebej.)

DENARNA NAKAZILA IZVESHUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAN. V JUGOSLAVIJO: Dln 200 \$ 4.— Dln 300 \$ 5.85 Dln 400 \$ 7.50 Dln 500 \$ 9.— Dln 1000 \$17.50 Dln 5000 \$85.— V ITALIJO: Lir 100 \$ 0.75 Lir 200 \$11.40 Lir 300 \$16.60 Lir 400 \$22.— Lir 500 \$27.— Lir 1000 \$52.75

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIRAIL ZOŠENKO

V KINI

Ne grajam gledališča, ne jezim se nanj. Toda kino je vendar le boljše. To dvoje se sploh ne da primerjati. Že to, da je kino udobnejši od gledališča. Recimo: ni se vam treba slačiti — koliko drobiča prihranite tu! Niti briti se žloveku ni treba — v temi nihče ne vidi, da si ko-mat.

Samo s tem vstopom v dvorano je križ v kifu. Lahko vas do smrti zmečkajo. Drugače je pa vse dobro. In kaj vse človek vidi!

Za god moje žene sva šla skupaj v kino gledat novo dramo. Kupila sva vstopnici in čakala v veži. Ljudi se je kar trlo. Vse se je pre-rivalo in gnetlo pred vrati. Sled-njič so se vrata v dvorano odprla in gospodična na pragu je zakli-cala:

— Izvolite, kar naprej, prosim! Prvi hip se ni bilo tako strašno. Ko smo se pa prerinili do vrat, je naenkrat nastal nekakšen klopec. Prednji niso mogli naprej, zadnji so pa na vse moč pritiskali na nje.

Kar me je stisnilo in odneslo na desno, moja žena pa na levo. Obrat-ejal sem se in zviljal, da bi prišel do nje, pa je bil ves moj trud zaman. In naenkrat so me potisnili k sa-mim vratom, da so mi kar rebra zakripala; mislil sem že, da bom vrzel vrata s tečajev.

— Ljudje božji! — sem zakli-cal obupano, — počasi, počasi!... Saj utegnemo polomiti vrata.

Toda to ni nič pomagalo. Da bo usreča še večja, je pritisnil od za-dnjaj name nekakšen vojak; sunil sem ga z nogo, kolikor sem jo mo-gel iztrgati iz klešč gneče, pa je še bolj pritisnil v moj hrbet. Tako so me stiskali od spredaj in od zadaj, naenkrat so me pa dvignili kvilisku; hotel sem si z glavo pri-briti pot naprej, pa ni šlo. Kar sem opazil, da se ne bom mogel ločiti od teh vražjih vrst. Hlače so se mi bile nekje zatakale, in žepani sem se bil ujel za kljuko in obvisel na nji.

— Ljudje božji! — sem zakli-cal... — pomagajte!... Tu visi člo-vek na kljuki, vi se pa še ne zme-nite no' zanj.

Vse zaman. Še smejejo se mi, tepeji neumnih, in kriče name:

— Pa se sнемите s kljuke, pri-jatelj, če ste obviseli na nji. Oni zadnji so tudi hoteli priti do vrat.

Toda kako naj se sнемem, ko pa visim v zraku, od vseh strani stisnjen, a rok nimam prostih! Že šutim in slišim, kako blago mojih nesrečnih hlač popuša in se trga.

— Počakajte no malo, strele božje! — sem zakričal na ves glas.

ALI STE UTRUJENI IN OHLABELI?

Tedaj gotovo se niste popustili NUGA-TONE, tonični kofeinirani zdravilni specialitet — in hitro je že tlošni sovražnik prejšnja moč. NE ne tvegajte, ker vanka steklenica NUGA-TONE se prodaja z jamstvom. Vsi denar se povrne, ako nimate zadovoljni. Celomesno zdraviljenje stane en dolar, in vsi lekarnar ima NUGA-TONE v zalogi. Kupite eno steklenico še danes, in postane nite popuši moč. (ADV.)

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne šte samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

ZOBJE IZ DRAGULJEV

Žena nekoga bogataša iz ameri-škega mesta Buffala se je ponošala že pred nedavnim, da ima najdra-gocnejše zobe na svetu, namreč umetno zobove iz platine in briljantov. To zobovje je zbuvalo ve-liko senzacijo, a ne samo v njenih krogih, temveč tudi v "podzem-lju." Že večkrat so roparji poku-sili, da bi ji odnesli dragoceno zo-bovje. Zato si je omislila za "vsakdanje" prilike še drugo zo-bovje iz "navadnega" zlata in navadnejših draguljev in le ob svedanih prilikah je nosila pravo zobovje, ki je ostale dni počivalo glo-ma v varnem trezorju. Nekega dne pa jo je doletela usoda. Ko se je vračala z neke dobrodelne pri-reditve, kjer se je spet šopirila s platino in briljanti v ustih, na padli so jo roparji in ji iztrgali zobovje iz ust. Doselej jih še niso prijeli. Milijonarka je ležala dva meseca radi živčnega šoka v nekem zdravišću.

odmorom na tleh se kosček motvo-za. Prišel mi je zelo prav.

Tako smo razparano hlačico za silo speli in zvezali. Drugi polovi-ci drame bi bila z ženo že lahko posvetila dolžno pozornost, toda predno sva se malo živela v raz-položenje, je bila predstava končana. No, potem sva jo pa mahnila naravnost domov. Kam pa naj bi jo mahnil v takih hlačah!

Moje edine hlače se zdaj nosijo strahne sledove tistega dramatičnega dogodka v kinu. Prosim vas, do novih hlač nas eden ne pride tako lahko.

Toda kaj pomaga vse to! Navzlic temu ne dovolim zabavljati na kino. Ne grajam gledališča. Toda vendar je le kino — ne, to dvo-je se sploh ne da primerjati!

SLEPI SPORTNIKI

Marsikdo se bo začudil nad naslovom. Kako bi si mogli privoščiti sport ljudje, ki jim so oči zaprte in tavajo s palico po ulicah in kri-žiščih? In vendar je tako. Z ne-pismerno energijo in pogumom so ustanovili slepi v Berlinu leta 1928 zvezo slepih sportnikov. In vsak terek in četrtak se vadijo, enkrat moški, drugikrat ženske. Vedno pa se ti ljudje tako živje v svo-je igre in tekmovalnje, da se gle-dalci čudom čudijo.

Ta sport so si slepi prav za prav zato ustanovili, da bi se vsi naučili hoditi tudi po mestih med drugimi ljudmi, ne da bi jih pri tem ovirali. Teh par let je poka-zalo, da se ta smoter ni le docela izpolnil, marveč so se slepi tudi telesno jako okrepili in duša jim je prožnejša. Zveza ima naenkrat le 60 članov, pol moških, pol žensk, ki se pri vajah menjavajo. Vsi slepi so čez dan v službah, eni so stenografisti, drugi izdelovalci k-rač, torbie itd, in vse zvečer se mo-rejo posvetiti sportu. Med njimi ni nikakih strank ali politikarjev. Vsi so velika družina, zato vlada pri večernih vajah pravo otroško veselje.

Predvsem pride na vrsto teles-na telovadba, nato orodna vaje in končno lahka atletika, ki je bila šele lani uvedena. Telovadijo na vseh orodjih, na kozlu, na lestvi, bradlji, drogu. V lahki atletiki te-ko do 100 metrov, mečejo disk in žogo, skačejo v višino in daljavo; zdaj trenirajo za tek v daljavo 3000 m. Ženske se bavijo pred-vsem z gimnastiko, orodno telo-vadbo in narodnimi plesi.

Kako more slepce 100 metrov teči ali metati disk ali skakati?

Pri 100 metrih tečeta vedno le dva k cilju, pa ves čas ju opozar-jajo tovariši in nečeljni telovadbe.

Nedavno so imeli ti berlinski slepci javen nastop.

Za daljavo 100 metrov sta po-trebovala dva slepa tekača 13,1 sekunde, torej se tri sekunde manj, kakor se po sportnih določbah za-hteva.

Pri skoku v višino preračuna slepce najprej višino droga, na ka-terega je pritrjena vrveca in tu mu pomaga njegov izredno razvit tip. In z mesta so pri javnem nastopu preskočili 1,25 m višine, z zaletom pa 1,50 m. V daljavo je se-gel skok 5 m, nekateri so skočili celo do 5,30 m. V metanju diska so dosegli 11,90 m, a žogo so vrgli nad 40 m v daljavo. Tudi v plava-nju so dosegli velike uspehe. De-vedeset odstotkov članov zna plavati; vzdržijo nad 45 minut v vo-di.

Iz tega vidimo, da korakajo tu-di slepci po sodobni poti sporta, v katerem pozabijo na največje gor-je, ki ga more človek doživeti, sle-poto. Pozabijo na sonec in rože, ki so jih morda nekoč videli, pa jim je oko ugasnilo...

Naredite se za "Glas Naroda" — največji slovenski glasnik v Zvezi naših delavcev.

ANDREW KOBAL, New York, N. Y.

AMERIŠKE POLITIČNE STRANKE

(Nadaljevanje)

Kar je socialistom najbolj ško-dovalo, je bilo neprestano epljenje in spori v stranki. Odcepila se je na primer radikalna skupina leta 1900, ki je tedaj tudi imela kon-venecijo pod imenom socialistične stranke. Ta je bila malo bolj uspešna. Pri predsedniških volitvah leta 1900, ki je tedaj tudi imela kon-venecijo pod imenom socialistične stranke. Ta je bila malo bolj uspešna. Pri predsedniških volitvah leta kasneje pa že skoro en milijon glas-ov. Kot taka je imela precej vpliva na stari stranki, vendar pa je po vojni zelo opešala in ni mogla več doseči prejšnje moči.

Tudi socialistična stranka je a-pelirala na delavski razred, vendar pa ni zahtevala popolne odprave privatne lastnine. Večkrat se je iz-rekla za stopnjujoče dohodninske in zapuščinski davke, za splošno volil-no pravico in ljudsko glasovanje (inicijativo in referendum). Zahteva je dalje sorazmerno zastopstvo (proportional representation), vlati no ali kolektivno lastništvo vseh industrij, v katerih neha konkurenca, ter vladno zavarovanje za delavski razred.

Dacim so se voditelji v socialis-tični stranki se precej strinjali z ozirom na domačo politiko, je pri-šlo do resnih sporov radi stališča v zunanjih zadevah. Precej voditeljev socialistične stranke je bilo proti vojni z Nemčijo. To je odbi-lo nekatere odlične pristaše, da so izstopili. Ko se je svet stresel radi revolucije v Rusiji, je socialistična stranka uradno zavzela bolj kon-servativno stališče. To je zopet od-bilo levo krilo, da se je leta 1919 rodila komunistična stranka. Pri volitvah leta 1920 so socialisti še dobili 900.000 glasov, ampak število je bilo sorazmerno že veliko manjše kot leta 1912, če se upošte-va, da se je število prebivalstva na-ratilo in da so sedaj tudi ženske dobile volilno pravico.

govskih korporacij, ki so poljedelce izkoriščali do skrajnosti.

Neodvisno so farmerji nastopili pri volitvah leta 1876 s svojo na-rodno stranko pod imenom "Green-back". To je bilo spet gibanje proti republikancem, na katerih ra-mena so zvržali vse zlo. Vera far-merjev je bila, da je zvezna vlada z enotnim denarjem povzročila gor-je za revnejše sloje, obogatila ka-pitaliste. Njih kandidat je bil Pe-ter Cooper iz New Yorka. Dobil je pa malo glasov po prvi kakor po drugih dveh kampanjah. Stranka je zlasti v letu 1880 zahtevala, da vlada odobri svobodno kovanje srebrnega denarja, napredno zako-nodajo za delavstvo, izključenje Kitajcev in stopnjujoče dohodninske in zapuščinske davke, kakor tudi uravnavanje meddržavne tr-govine. Leta 1884 je stranka raz-padla.

Gibanje je kmalu oživel v Far-merški zvezi (Farmers Alliance), katera je ustanovila ljudsko stran-ko (Populists). V to stranko so pritegnili farmerje in kmete leta 1892. Konvencija se je vršila v Omahi. Sprejela je radikalen pro-gram za vladno lastništvo železnic in drugih prometnih sredstev ter vpeljanje zvezne poštne hranilnice. Zahtevala je tudi, da se srebro po-stavi kot denarni standard, in si-ecer v razmerju 16 proti 1 z zla-atom. (Ta zahteva za dvojni stan-dard kot podlaga za papirnat de-nar, so kakor razvidno, vztrajno podpirale vse farmerske stranke na zapadu, kjer so po državljski vojni odkrili velike srebrne žile.) Leta 1892 so populisti dobili več kot milijon glasov. Bili so najmočnejša tretja stranka v Ameriki. Njih moč je izvirala na zapadu in jugu.

(Konec prihajajoč.)

HAMBURG-AMERICAN LINE NAJAVLJA BOŽIČNE IZLETE V JUGOSLAVIJO.

Hamburg-American Line je iz-brala parnika ALBERT BALLIN in HAMBURG, dve svoji najbolj znani ladji za to letne božične iz-lete.

Dne 10. decembra bo odplul ALBERT BALLIN iz New Yorka z veliko skupino izletnikov, namenjenih v Jugoslavijo in Centralno Evropo, pod vodstvom Mr. Ernesta Zimmera, člana druž-binega newyorškega urada.

Dne 14. decembra bo odplul HAMBURG iz New Yorka z dru-go skupino proti Jugoslaviji in Centralni Evropi, v spremstvu Mr. Williama Koenigsmanna, člana družbinega čikaškega urada.

Oba parnika bosta dospela v Evropo dovolj zgodaj, da bodo dospeli potniki na svoj cilj začas-no do božičnih praznikov.

ZEMLJEVIDI

Stežnik zemljevid Slovenije na moč-nih papirju s platnatimi pregr-bi 7,50

Pokrajni ročni zemljevidi:

- Dravška Banovina 30
Slovenske Gorice, dravske stujsko polje 30
Ljubljanska in mariborska oblasti 30
Pohorje, Kozjak 30
Celjska kotlina, Spodnje slovensko pomurje 30
Prekmurje in Medmurje 30
Canada 40
Združenih držav, veliki 40
Mali 15
Nova Evropa 50

Zemljevidi:
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washing-ton, Wyoming, vsaki po 25
Illinois, Pennsylvania, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po 40

Narčilom je priložen denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte plačilo.

Knjige pošljamo poštne prosto

"GLAS NARODA" 216 W. 18 Street New York

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. V sled naše dolgoletnekušnje Vam pomoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, polne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagodavljanje Vam, da boste počeni in udobno potovali.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER) 216 W. 18th St., New York, N. Y.

HUMOR PRI ŽIVALIH

Staro vprašanje, da-li se živali smejejo, še danes ni rešeno in tudi vprašanje, da-li imajo živali smisel za humor še ni pojasnjeno. — Vsekakor pa je opaziti na nekaterih živalih, kakor na konjih, fiziognomične izraze, ki jih navajajo mnogi ljudje v dokaz, da je smeh tudi v živalskem svetu doma.

"Smeječa se hiena" je boječa in žalostna žival, kadar pa se oglašuje s svojim naravnim glasom, ga bo vsakdo zamenjal z glasnim človeškim smehom. Isto je z neko ptico, ki jo Angleži označujejo za "smeječega se osla". V resnici nima ptica seveda nič opravka ne z oslom ne s smehom. Kar trdijo mnogi ljudje namreč da so srečali smejče se stone, krave, lisice in vse megoče druge živali, bo šlo po vsji priliki na račun znotre. A o opi-calu, vsaj t človeških opičah, šimpanzih in orangutanah je gotovo, da se znajo smejati in veseliti se kakor človek.

Čudno je, da se pri opičjih mladih sproži smeh najlažje po istem vzroku kakor pri človeških otrocih, namreč po ščetanju, dočim ti bodo odrasle opice takšno zauplost zelo slabo poplačale. Če pa so opice za sedaj edine živali, ki jim lahko priznavamo smeh, s tem ni-kakor nismo povedali, da vse druge živali nimajo smisla za humor. Živali vsekakor na razne načine iz-ražajo svojo zadovoljnost in vese-lje.

Najbolj znani primer te vrste je mačka, ki prede. Angleška proučevalka živali Frances Pitt vidi v igri mladih vider, in lovu za repom druge mlade živali, v prekučava-tju in podobnih veselih prizorih bližnjo sorodnost s šalami smejo-čih se otrok. Pri tem se živalim oči prav tako svetijo kakor razpo-sajenemu človeku.

Bobri kažejo pri svojih igrah ne-ko gibanje podkožnih mišic, ki povzroča potem nekakšno valova-nje dlake. Ti gibljaji kože so po-

vsej priliki sorodni ščetanju, ki je pri ljudeh najsigurnejši povzročitelj smeha. Mnoge ptice v vese-lju istotako naježijo svoje perje, dočim izražata mačka in pes s tem strah ali nezadovoljnost.

GROB ALEKSANDRA VELIKEGA

Iz Aleksandrije poročajo, da se je odpravila pod vodstvom konser-vatorja grško-rimskega muzeja v Aleksandriji na egiptovsko čira-najško mejo posebna odprava, ki bo iskala grob Aleksandra Velikega. Mestna občina v Aleksandriji, je dala na razpolago potreben denar. Vodja ekspedicije pa je izrazil bojazen, da so Beduinci mogoče že izropali grof velikega vojskovodje. Grob leži, kakor domnevajo, v nav-zoleju, nad katerim stoji mošeja.

FRANCK'S CHICORY NAPRAVI KAVO BOLJŠO! Dobi se v grocery-jah HEINR. FRANCK SONS FLUSHING, N. Y.

Vsakovrstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. POPOLEN CENIK JE PRIROBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

VSAKDANJI KRUII

ROMAN IZ ZIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

(Nadaljevanje.)

Nobeno uro ni bila varna pred njim. Pogosto, kadar se ga je njamanj nadjala, je stal za njo in jo je sunil v hrbet. Ako je tekla po dolgem hodniku s polnimi rokami posode, ji je zastavil pot. Kadar je pospravljala njegovo sobo, je prišel k njej. Vedno in povsod je čutila njegove oči na sebi in ta pogled jo je grizel.
Berta je sovražila Leona, kot suženj svojega mučitelja. Toda, kadar ga je najbolj sovražila, ji je sijal izdajalski žarek iz oči, tedaj je povedila svoje zlate trepalnice, ter je sramežljivo poslušala njegove sladke besede. Divje ji je bilo srce, zobje so ji škrtali, toda njene ustnice so se vedno zategnile v prijazen nasmeh.
Toda ne skozl vrata ter jo prisilne k sebi. — Vendar prideš enkrat k meni; to je lepo!

se ji razvili in vise v kosmih po bledem obrazu. Na vsakem šopu las visi kaplja, ki lahko pada kot težko tekoča solza. Mrzla sapa prihaja od nje. Trese se; njene ustnice se tresejo v zadržanem razburjenju.
— Berta. — šepetaje hripavo, — ali se je že zaročil? Ne misli na to — kaj?
— Bog obvaruj, ta —!
— Da, to je vse sama neumnost! — Kratak, grenak smeh pretrse njeno nežno telo. — Samo počakajte!

(Dalje prihodnjič.)

LJUBEZEN JE ŽENSKI ŽIVLJENJE

Mošemu je ljubezen prijeto dopohilo njegovega življenja, ženski pa vse njeno bitje. Te besede lorda Byrona, zelo izkušena ga moža na tem polju, so dale zopet pobudo za psihološka proučevanja v naši dobi. In res so se Byronove besede znova potrdile. Pojem ljubezni se razlikuje pri obeh spolih, in sicer je odkar biva človeški rod na zemlji. Čeprav imajo dekleta našega časa možnost prebiti se samostojno in neodvisno skozl življenje in torej ne potrebujejo moža, kakor v starih časih, se vendar rade zahtekajo pod njegovo zaščito.
So seveda tudi izjeme, toda to so ženske boj moške narave, kakor našim toči med moškimi na izjeme ženske narave. Izjeme pa samo potrjujejo pravilo, tako da lahko trdimo, da normalna ženska hrepeni po ljubezni, ki ji izpolni vse njeno življenje.

Če si ogledamo preteklost žensk moške narave, vidimo zelo pogosto, da gre za razočarane ženske. V pravadnih časih je bilo to seveda drugače. Dokler so prebivali ljudje v jamah, ženska sploh ni mogla biti sama, ker bi bila postala žrtev divje zveri, ali pa zapadla kateri drugi nevarnosti. Zato sta bili ženski in pravadnih časih ljubezen in zaščita moškega neobhodno potrebni. Moški je bil pa v onih časih mnogo manj odvisen od ženske, nego je danes. Zato je bilo tudi mišljenje in čustvovanje žensk starega veka povsem osredotočeno na moškega in ljubezen je bila činitelj ženskega bitja. Dočim se moški niso mnogo odtujili svojemu prvotnemu poslanstvu, so nastale v življenju žensk tako velike izpremembe, da se zdale človeku skoraj neverjetne. Če primerjamo žensko staroga veka z moderno in če zasledujemo ves razvoj, moramo strmeti nad ogromnim napredkom. Navzlic vsemu napredku in samostojnosti žensk je pa ostala ljubezen do moškega vendarle neobhoden sestavni del njihovega življenja. Morda je to zapuščina prednikov, morda dedna obremenjenost, to je težko povedati.

Ameriški učenjak, profesor stanfordske univerze dr. Lewis Terman potrjuje s svojimi največjimi raziskavanji dejstvo, da ženska potrebuje ljubezen moškega. Preizkusil je skupino ameriških študentov in študentk na ta način, da je moral vsak kandidat neposredno odgovoriti na izgovorjeno besedo in točno povedati, kakšen občutek je vzbudila v njem.

njegovim zmožnostim cenil le njegov najožji krog.
Pozne popoldanske ure ustvarjajo spet ljudi, ki se dvignejo iz mase, znane politike, odvetnike itd. Po sončnem zajaton se rode bolj ljudje, ki nimajo posebnih uspehov. Najmanj prikladna pa je polnočna ura, kajti tedaj sonce nima več moči in človeka, ki se je rodil v njej, zadevajo nesreče in ovire, ki se vlečejo skozl vse življenje. Često jim posije sreča šele tik ob koncu življenja, n. pr. v tej obliki, da zvedo v hirahinji, da so postali dediči po bogatem stricu v Ameriki.
Tako se da po mnenju astrologov že po sami uri rojstva določiti, kakšna usoda čaka novega zemljana. Priznavajo pa, da velja tudi tukaj stari rek: čim grano salis, in da vplivajo na človekovo usodo še premmogi drugi činitelji.

ZAKONOLOM IN UMETNOST

V Berlinu so te dni izvajali z velikim uspehom nov film "Sanja-je ustne" z Elizabet Bergerjevo in Rudolofom Forsterjem. Ko so ga hoteli proizvajati v Manokovem, mu je tamošnji osrednji zavod za vzgojo in uk, ki opravlja posle najvišje cenzurne instance za Bavarsko, odredel priznavačo oznako "umetniško visoko vredno delo", češ da ima za vsebino zakonolom. Neki neniški list pripominja k temu upravičeno, da bi moral zavod za istega stališča zavreči celo vrsto najznamenitjših oderskih del, med katero spadajo "Tristan in Izolda" (zakonolom), "Amfitrion" (zakonolom), "Oj-dipus" (krvoskranstvo), "Faust" (zapeljevanje, detomor) in "Val-kira" (krvoskranstvo).

POZOR, ROJAKI

Is naslova na listu, katerega prejmate, je razvidno, kdaj vam je naročnina posla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno, vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:

- CALIFORNIA Fontana, A. Hochevar
SAN FRANCISCO, Jacob Laushin
COLORADO Denver, J. Schutte
Pueblu, Peter Cullig, A. Saffit;
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayux
INDIANA Indianapolis, Lous Banich
ILLINOIS Aurora, Mary Butchar
Chicago, Joseph Bilsh, J. Bevtič,
J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambic.
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
KANSAS Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar
MARYLAND Steyer, J. Cerne
Kitzmilller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular
MINNESOTA Chisholm, Frank Gouže, Frank
Pucelj
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich
Waukegan, Jože Zelenc
MISSOURI St. Louis, A. Nabrgoj
MONTANA Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa
NEBRASKA Omaha, P. Broderick
NEW YORK Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, Frank Masle
OHIO Barborton, John Balant, Joe Eli
Cleveland, Anton Bobek, Chas
Kartinger, Jacob Resnik, John Spapnik
Euclid, F. Balt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurš
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Younestown, Anton Kikelj
OREGON Oregon City, Ore. J. Koblar
PENNSYLVANIA Ambridge, Frank Jakš
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobec
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo.
vanček
Grafton, Fr. Machok

URA ROJSTVA IN ČLOVEŠKA USODA

Po naziranju astrologov ima sonce odločilen vpliv na usodo človeka in že po rojstni uri si lahko celo laik izračuna potek življenja.
Kdor se n. pr. rodi ob sončnem vzhodu, bo običajno močan in nstremljiv značaj, ki bo tudi dosegel bolj ali manj dominanten položaj v življenju. Kdor se rodi samo pol ure pozneje, bo imel v mladosti mnogo skrbi in boleznii, prve popoldanske ure pa ustvarjajo spet življenje, ki ga lajšajo vplivni prijatelji in naklonjenci.

Poldan je najugodnejša ura rojstva, ker vpliva takrat sonce na najvišji točki svoje dnevne poti, da bo novi zemljan pravi otrok sreče. Prevladoval bo v vsaki poziciji življenja, dosegel bo najvišje časti — in pri tem niti ni treba, da bi bil poseben bistree. Če bi se rodil eno samo uro pozneje bi bil morda filozof, ki bi ga navzlic

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER)
\$2.—
Naredite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 124th Street, New York City

Poziv!

Izdajan je lista je v zvezi s velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadevi, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)
216 WEST 124th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

18. oktobra: Leviathan v Cherbourg in Bremen
19. oktobra: Rex v Genoa, Berengaria v Cherbourg
20. oktobra: Ile de France v Havre, Bremen v Bremen, Deutschland v Hamburg
21. oktobra: Homeric v Cherbourg, St. Louis v Hamburg
22. oktobra: Augustus v Genoa, Rotterdam v Boulogne sur Mer, Veendam v Boulogne sur Mer
27. oktobra: New York v Hamburg, General von Steuben v Bremen
28. oktobra: Olympia v Cherbourg
29. oktobra: SATURNIA v Trst, Europa v Bremen

- 23. novembra: Bremen v Bremen
30. novembra: New York v Cherbourg, Manhattan v Havre, Rotterdam v Boulogne sur Mer
1. decembra: Rex v Genoa, Stuttgart v Bremen
2. decembra: Homeric v Cherbourg
6. decembra: Saturnia v Trst
7. decembra: Europa v Bremen, Pres. Roosevelt v Havre
8. decembra: Berlin v Bremen
9. decembra: PARIS (BOŽIČNI IZLET) Havre, Albert Ballin v Cherbourg, Olympia v Cherbourg
10. decembra: Roma v Genoa
13. decembra: Hamburg v Cherbourg
14. decembra: Majestic v Cherbourg, Berengaria v Cherbourg
15. decembra: Conte di Savoia v Genoa, Bremen
Leviathan v Cherbourg in Bremen
21. decembra: Pres. Harding v Havre, Deutschland v Cherbourg
22. decembra: Dresden v Bremen
23. decembra: Champlain v Havre, Homeric v Cherbourg
27. decembra: Europa v Bremen
28. decembra: New York v Cherbourg, Manhattan v Havre
30. decembra: Olympia v Cherbourg

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre Na Hitrem Ekspresnem Parniku ILE DE FRANCE
20. OKTOBRA
CHAMPLAIN
5. Novembra — 26. Novembra
PARIS
11. Novembra — 9. Decembra
NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

VSE LINIJE IN PARNIKE zastopa LEO ZAKRAJŠEK General Travel Service, Inc.
1359 Second Ave., New York, N. Y.
Pišite po naš brezplačni vozni red za vse najboljše parnike.

BOŽIČNI IZLET v JUGOSLAVIJO
Tak Božič kakor včasii zamorete imeti, ako praznujete praznike s svojimi sorodniki in prijatelji v stari domovini. Prisrčenega sprejema boste deležni, samo pridržite se enemu naših izletov pod osebnim vodstvom. Posebna odplutja iz New Yorka.
ALBERT BALLIN - - 10. 'DECEMBRA
HAMBURG - - - 14. DECEMBRA
Dospeli boste začasno za božične svečanosti. Nagla vožnja iz Hamburga v kraj, kamor ste namenjeni. Posebni zastopniki naše proge bodo spremljali vsak izlet. Preskrbite si zgodaj prostore.
\$159 OD NEW YORKA DO LJUBLJANE IN NAZAJ \$159 TRETJI RAZRED
Za nadaljna pojasnila vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

- Export, G. Previč, Louis Zupan, čl. A. Škerl
Farrell, Jerry Okora
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank J. tenchack
IRWIN, Mike Paushek
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tauselj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmlšek
Pittsburgh, Z. Jakabe, Vinc. Art. J. Pogšar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Škerl, Fr. Schifer
West Newton, Joseph Jovar
Willock, J. Peternej
UTAH
Helper, Fr. Krebs
WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jan. Koren
Sheboygan, Leo Majcen
WEST ALLIS
Frank Skok
WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Bolich